

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

בעניין:

ב.נ.

התובעת

עידו דיבון

ע"י ב"כ עו"ד

- נ ג ד -

1. ש.נ.

2. ע.נ.

הנתבעים

טובה אייזנשטיין

ע"י ב"כ עו"ד

מינוי מטעם הלשכה לסיוע

משפטי

1

2

3

פסק דין

4

1. תביעה זו עניינה תביעה שהגישה התובעת כנגד שני בניה, שייקראו להלן - "הנתבעים",

למתן פסק דין הצהרתי, הקובע כי מסמכי העברה ללא תמורה שחתמה התובעת לטובת

הנתבעים, שעניינם העברת דירת מגוריה, ברח' XX, הידועה כגוש XX חלקה XX

שתיקרא להלן - "הדירה" - בטלים.

8

2. קודם שאפרט את העובדות, ברצוני להקדים ולומר שהמדובר באם ולה עשרה ילדים:

שמונה בנות, שאחת נפטרה, ושני בנים, אשר שינתה כל העת את דעתה בנוגע למה

שייעשה בדירת מגוריה לאחר מותה, תוך ניסיון לרצות הן את בנותיה, אשר דרשו כי

דירת מגוריה תחולק באופן שווה בין כל ילדיה, והן את בניה, שדרשו לקבל את מלוא

הבעלות בדירה בהתאם לדין תורה, בו הבנים הינם היורשים הבלעדיים. התנהגות בניה

ובנותיה וחוסר יכולתה של התובעת לקבל החלטה ולעמוד מאחורי ההחלטה שקיבלה

הביאו תביעה זו לפתחו של בית משפט זה.

16

17

18

19

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 עיקרי העובדות .3
- 2
- 3 3.1 התובעת ילידת תימן, כבת 80, אשר התאלמנה בשנת 1988 כשדירת מגוריה
- 4 הקודמת נמכרה ובמקומה נרכשה דירת מגוריה ברח' XX, בה הינה מתגוררת עד
- 5 היום.
- 6
- 7 3.2 ביום 22.10.2009 נלקחה התובעת על ידי בתה ש' י', שתקרא להלן "ש" לעו"ד ל',
- 8 שם חתמה על צוואה בה הינה מצווה את כל רכושה לתשעת ילדיה, בחלקים
- 9 שווים וחלק עשירי לצדקה.
- 10
- 11 3.3 לאחר שנודע לנתבעים על צוואת התובעת, נלקחה התובעת ביום 6.9.2010 על ידי
- 12 הנתבעים לעו"ד ז', שם חתמה על מסמכי העברה ללא תמורה של דירתה לטובת
- 13 הנתבעים.
- 14
- 15 3.4 משנודע לבנותיה של התובעת כי התובעת חתמה על מסמכי העברה בפני עו"ד ז',
- 16 פנו בנותיה של התובעת לעו"ד דיבון, וביום 20.9.10 נרשמה הערת אזהרה לטובת
- 17 הבת ש'.
- 18
- 19 3.5 ביום 15.12.2010 פנה עו"ד דיבון לעו"ד ז' וביקש לקבל העתק מהמסמכים
- 20 שנחתמו על ידי התובעת במשרדו בטענה שהתובעת אינה יודעת על מה הוחתמה
- 21 והינה חוזרת בה.
- 22
- 23 3.6 הדירה לא הועברה עדיין על שם הנתבעים היות ונרשמה הערת אזהרה על שם
- 24 הבת ש' אך נרשמה הערת אזהרה לטובת הנתבעים.
- 25
- 26 3.7 לאחר חתימתה של התובעת על מסמכי העברה לטובת הנתבעים והודעתה כי
- 27 הינה חוזרת בה מכוונתה זו בוצעה בנוכחות הרב ש'. נ' ועד נוסף העברה על פי
- 28 דין תורה בקניין, של דירתה לכל ילדיה בחלקים שווים וחלק עשירי לצדקה.
- 29

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

1		<u>טענות הצדדים</u>	4.
2			
3		<u>טענות התובעת</u>	4.1
4			
5	התובעת חתמה על מסמכי העברת הדירה תחת לחצם של הנתבעים	4.1.1	
6	כשאינה חשה בטוב, בניגוד לרצונה שרכושה יחולק שווה בשווה בין כל		
7	ילדיה.		
8			
9	התובעת חתמה בלא שהוסבר לה על מה הוחתמה ובלא שהבינה את	4.1.2	
10	משמעות חתימתה.		
11			
12	התובעת טוענת ל"עושק", "חוסר גמירות דעת" וביטול המתנה מכח	4.1.3	
13	סעיף 8' לחוק הירושה ומכח זכותה לחזור בה מהתחייבותה לתת		
14	מתנה.		
15			
16		<u>טענות הנתבעים</u>	4.2
17			
18	לטענת הנתבעים אביהם המנוח נפטר לפתע בלא שהותיר אחריו צוואה,	4.2.1	
19	אך ברור היה לכל ילדי התובעת כי צוואתו הבלתי כתובה של האב		
20	המנוח הינה שהדירה תעבור לאחר אריכות ימיה של התובעת לשני		
21	הבנים בלבד.		
22			
23	הבנות הפעילו על התובעת לחץ והשפעה בלתי הוגנת והביאו את התובעת	4.2.2	
24	לעו"ד לי על מנת לערוך צוואה בה הינה מורשה את כל רכושה בחלקים		
25	שוים לכל ילדיה, כשהבת שי נוטלת חלק בעריכת הצוואה ומשום כך		
26	הצוואה אינה תקפה.		
27			
28			
29			

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 התובעת חתמה על מסמכי ההעברה מרצונה החופשי, ללא כל לחץ או
 2 השפעה בלתי הוגנת, לאחר שהוסברה לה משמעות חתימתה והנפקות
 3 המשפטית, ותביעה זו הולדתה בהשפעת בנותיה של התובעת שלחצו
 4 עליה ואף גרמו להוצאת צו הגנה כנגד הנתבעים.
 5
- 6 5. כשרותה של הצוואה מיום 22.10.2009
- 7
- 8 5.1 שאלת כשרותה של צוואת התובעת מיום 22.10.2009 אינה עומדת עתה למבחן,
 9 אך מעדותו של עו"ד ל' עולה כי בתה של התובעת, ש', נטלה חלק בעריכת הצוואה
 10 ובשלב החתימה על הצוואה, ומשום כך על פי סעיפים 30 ו-35 לחוק הירושה,
 11 התשכ"ה-1965, תקפותה של צוואה זו מוטלת בספק.
- 12
- 13 6. חתימת מסמכי ההעברה במתנה ביום 6.9.2010
- 14
- 15 6.1 ביום 6.9.2010 באו הנתבעים יחד עם התובעת למשרדו של עו"ד ז', אשר החתים
 16 את הצדדים על מסמכי העברה ללא תמורה של דירת התובעת לנתבעים, כן
 17 החתים את התובעת על ייפוי כח בלתי חוזר ובקשה לרישום הערת אזהרה בטאבו
 18 על-שם הנתבעים.
- 19
- 20 6.2 סעיף 2 לחוק המתנה, תשכ"ח-1968, קובע כי:
 21
- 22 **"מתנה נגמרת בהקניית דבר המתנה על ידי הנותן למקבל**
 23 **תוך הסכמה ביניהם שהדבר ניתן במתנה".**
 24
- 25 6.3 הואיל והמדובר במתנה במקרקעין חלות הוראות סעיפים 7 ו-8 לחוק
 26 המקרקעין, התשכ"ט-1969, המגדירים מהי עסקה במקרקעין וקובעים:
 27
- 28 **"7. (א) עסקה במקרקעין טעונה רישום; העסקה**
 29 **נגמרה ברישום...**

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 (ב) עסקה שלא נגמרה ברישום רואים אותה
 2 כהתחייבות לעשות עסקה.
 3 8. התחייבות לעשות עסקה טעונה מסמך בכתב".
 4
 5 6.4 במקרה דנא, העיד אמנם עו"ד ז', אשר ערך את מסמכי ההעברה, שהכוונה
 6 הייתה להשלים את ההעברה ולהעביר את הדירה בטאבו מיד על שם הנתבעים,
 7 אך ההעברה זו לא התבצעה לאור הערת אזהרה שנרשמה על שם הבת ש' ועל כן
 8 יש להתייחס לעסקה זו כאל התחייבות לתת מתנה.
 9
 10 6.5 כפי שנקבע בע"א 493/91 שמעון מזרחי נ' יעקב מזרחי :
 11
 12 "סיווגה של הפעולה המשפטית שביצע הנותן בתור
 13 התחייבות לתת מתנה ולא בתור מתנה מושלמת, אינו נובע
 14 מלשון מסמכי ההתחייבות אלא מהוראותיו של הדין
 15 החקוק, אשר דורש את רישום ההעברה כתנאי
 16 להשלמתה. אין המדובר כאן ברצונו המפורש של הנותן
 17 ליצור דווקא התחייבות לתת מתנה בעתיד ולא להעביר את
 18 הזכויות בנכס למקבל המתנה עם חתימת ייפוי הכוח
 19 הבלתי חוזר, ואין כאן כל סממן לרצון ברור שלא ליצור
 20 מתנה מוגמרת של ממש על אתר".
 21
 22 6.6 קודם שנבחן האם יכולה התובעת במקרה דנן לחזור בה מהתחייבותה לתת
 23 מתנה יש לברר תחילה מה היה מצבה של התובעת במועד חתימת מסמכי
 24 ההעברה, האם הבינה התובעת על מה הינה חותמת ומהי התוצאה המשפטית של
 25 פעולתה.
 26
 27 6.7 התובעת טענה כי הובאה לעו"ד ז' כשאינה חשה בטוב. על משפט זה חזרה אין
 28 ספור פעמים בצורה המעוררת תמיהה. מנגד, העידו הנתבעים ועו"ד ז' שהתובעת
 29 חשה בטוב, ועדותם נראתה לי מהימנה יותר והרושם שנוצר הוא כי טענת
 30 התובעת שלא חשה בטוב הושמה בפיה.

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 לגבי השאלה מה הוסבר לתובעת במועד חתימתה על מסמכי ההעברה ומה הבינה 6.8
 2 התובעת, ישנן טענות סותרות של התובעת ואף בין הנתבעים לעו"ד ז' אין
 3 תמימות דעים.
 4
 5 6.8.1 התובעת טענה בחקירתה הראשית כי לא הבינה כלל על מה הוחתמה, וזו
 6 עדותה (עמ' 9 לפרוטוקול מיום 23.6.2011 מול שורות 20-30):
 7
 8 "ש. אמרו לך משהו שאת נותנת את הדירה
 9 למישהו?
 10 ת. לא, לא ידעתי שום דבר והרגשתי לא
 11 טוב. אמרו לי שאני אבוא לעו"ד וחתמתי
 12 ושלוש פעמים והלכתי.
 13 ש. אני רוצה שתפרטי, בכל אופן אומרים לך
 14 לחתום? על מה את חותמת על מה
 15 חתמת?
 16 ת. אני לא יודעת. אני לא הרגשתי טוב, אחר
 17 כך התברר לי שיש משהו לא בסדר. אני
 18 לא הרגשתי טוב.
 19 ש. כמה זמן אחרי כן חשבת שיש משהו לא
 20 בסדר?
 21 ת. כשבוע שבועיים או חודש הרגשתי שלא
 22 בסדר.
 23 ש. אז מה הרגשת שלא בסדר? מה חשבת
 24 שקרה?
 25 ת. לא חשבתי כלום, חשבתי בשכל בראש
 26 אולי רימו אותי ואני לא ידעתי. אני
 27 חתמתי ולא ידעתי למה. אני לא הרגשתי
 28 טוב. ברוך השם על מה שהשם נותן צריך
 29 לברך".
 30

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 ובעמ' 10 לפרוטוקול מול שורות 5-6 :
- 2
- 3 "ש. אז את לא ידעת שמחתימים אותך שאת
- 4 נותנת את הדירה?
- 5 ת. לא".
- 6
- 7 6.8.2 עדות זו של התובעת, שלא הבינה כלל על מה חתמה, נסתרה על ידי
- 8 התובעת עצמה, בחקירתה הנגדית, וזו עדותה (עמ' 16 לפרוטוקול מול
- 9 שורות 10-18) :
- 10
- 11 "ש. ישבת שם ולא קראת על מה חתמת?
- 12 ת. אחרי שהרגשתי אחר כך יותר טוב,
- 13 חשבתי שזה רע ולא טוב לי שחתמתי.
- 14 ש. אז ידעת על מה חתמת?
- 15 ת. כן.
- 16 ש. בתצהיר שחתמת בסעיף 4 כתוב שם
- 17 שאת תישארי לגור שם כל ימי חיידך. מי
- 18 ביקש להוסיף את הסעיף הזה, את,
- 19 הבנים, עו"ד ז'?
- 20 אני בעצמי". (הדגשה שלי א.ז.ר.)
- 21
- 22 6.8.3 הן הנתבעים והן עו"ד ז' העידו כי התובעת ידעה שהינה חותמת על
- 23 מסמכי העברה ללא תמורה לנתבעים, ברם יש לברר האם הבינה
- 24 התובעת שהעברה הינה מיד, עוד בחייה או שמא הבינה שהעברה
- 25 תהא לאחר מותה.
- 26
- 27 6.8.4 עו"ד ז' העיד בחקירתו הנגדית (עמ' 80 שורה 28 עד עמ' 81 שורה 10
- 28 לפרוטוקול מיום 3.4.2012) :
- 29

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1   ש"ש. אני רוצה שתגייד לי בתמצית ובמדויק מה
 2   אמרת לאמא ומה הסברת לה תגייד את כל
 3   הדברים החשובים שהסברת לה?
 4   ת. אני לא יכול לזכור את המילים ואני יכול
 5   לומר לך מה דובר. את מעבירה לבנים את
 6   הדירה ואנחנו מכינים תצהיר שאת
 7   מעבירה לבנים את הדירה. את חותמת על
 8   ייפוי כוח בלתי חוזר להעביר לבנים את
 9   הדירה. כשהחתמנו אותה על הערת
 10   אזהרה הסברנו לה שאנו רושמים הערת
 11   אזהרה לטובת הבנים. הקראנו לה את
 12   התצהיר. הקראנו לה את תמצית ייפוי
 13   כוח ומה זה ייפוי כוח. הסברנו לה את
 14   התצהיר מילה במילה. בתצהיר יש אני
 15   מעבירה והילדים מסכימים לקבל את
 16   הדירה ותירשם הערת אזהרה על
 17   הימנעות מעשיית עסקה בנוסח שמופיע
 18   שם. מה שכתוב בתצהיר מילה במילה.
 19   ש. כשהחתמת אותה על ייפוי הכוח מה
 20   אמרת לה?
 21   ת. שזה ייפוי כוח בלתי חוזר להעביר את
 22   הזכויות לילדים."

6.8.5   ובעמי 86 בשורה 25 עד עמי 87 שורה 18 לחקירתנו הנגדית העיד עו"ד ז' :

- 23
 24
 25
 26   ש"ש. האם אתה הסברת לאמא את ההבדל בין
 27   התחייבות לעשיית עסקה במקרקעין או
 28   למתן מתנה לבין מתנה מוגמרת?

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 הילדים ואת חותמת על כל המסמכים
 2 הנדרשים לשם כך ויש גם תצהיר.
 3 ש. מעבר להסבר הזה לא הסברת לה דבר
 4 נוסף בקשר לייפוי כוח?
 5 ת. הסברתי את העסקה ואני לא צריך
 6 להסביר את הייפוי כוח".
- 7
- 8 6.8.6 מחקירתו של עו"ד ז' עולים הדברים הבאים:
 9
- 10 • התובעת אכן הבינה שהיא חותמת על מסמכי העברה ללא תמורה
  - 11 לנתבעים אך לא נאמר לה במפורש שהעברה הינה מיידית, בחייה
  - 12 ובלתי הפיכה.
  - 13 • לתובעת לא הובהר שייפוי הכח הבלתי חוזר משמעותו שאינה יכולה
  - 14 לחזור בה ממתן המתנה.
  - 15
  - 16 6.8.7 ואכן מעדות התובעת בביהמ"ש עולה כי היא לא הבינה שההתחייבות
  - 17 הינה מיידית ובלתי הפיכה.
  - 18
  - 19 6.8.8 לא רק התובעת הבינה כך אלא אף הנתבעים, כפי שיפורט להלן, הבינו כי
  - 20 העברה על שם אמם תיעשה לאחר אריכות ימיה וזאת בניגוד לעדותו של
  - 21 עו"ד ז' שאמר שהיה ברור שהעברה ללא תמורה תעשה מיד ולא אחרי
  - 22 אריכות ימיה של התובעת, וזו עדותם של הנתבעים:
  - 23
  - 24 6.8.9 עדות הנתבע מס' 1 בעמ' 63 לפרוטוקול, שורה 20 עד עמ' 64, שורה 9:
  - 25
  - 26 ש. "אז מה שאתה אומר לי, שמה שאתה הבנת שאתם
  - 27 עשיתם אצל עו"ד ז' זה לא לקחת ממנה את
  - 28 הדירה בחיים אלא להבטיח שאחרי 120 שנה
  - 29 הדירה תהיה של שני הבנים נכון?

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 ת. כנראה שכן בשביל זה עשו הערת אזהרה.
- 2 ש. אני רוצה להבין ממך אמא באותה פגישה אצל
- 3 עו"ד ז' הבינה את מה שאתה עכשיו אומר שזה
- 4 הכוונה של הדברים?
- 5 ת. ברור.
- 6 ש. כלומר מה שאמא הבינה לדברך שלא מתכוונים
- 7 לקחת לה את הדירה שלה בחיים כי בחיים זה
- 8 שלה אלא הכוונה היא שאחרי 120 שנה זה יהיה
- 9 לבנים ורושמים הערת אזהרת עבור זה וזה מה
- 10 שעו"ד ז' הסביר לה?
- 11 ת. כנראה שכן.
- 12 ש. אתה זוכר שעו"ד ז' החתים את אמא על
- 13 מסמכים?
- 14 ת. כן, ראיתי שהיא חותמת.
- 15 ש. מה זכור לך שעו"ד ז' הסביר על המסמכים
- 16 האלה, מה הוא אמר?
- 17 ת. אני הסברתי לך פעמים קודמות שאני לא הייתי
- 18 בסוד העניינים והדברים היו ברורים שאמא
- 19 מביאה לנו את הדירה במתנה.
- 20 ש. מתי היא מביאה לכם את הדירה במתנה?
- 21 ת. זה מתבצע אחרי 120 שנה."
- 22
- 23 6.8.10 עדות הנתבע מס' 2 (עמ' 71 לפרוטוקול מיום 22.1.2012):
- 24
- 25 "ת. ... היה ברור לה כשמש בצהריים בשביל מה היא
- 26 באה ויותר מזה מה שעו"ד ז' אמר לה מיוזמתו
- 27 שהוא רושם מיוזמתו שכל עוד היא חיה הילדים
- 28 לא יוכלו לעשות בדירה שימוש. הוא לא התייחס
- 29 לייפוי כוח....
- 30 ש. הוא לא התייחס לתוכן ייפוי הכוח.

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

1 האחד - כל עוד מקבל המתנה לא שינה את מצבו בהסתמך על
2 ההתחייבות זולת אם ויתר בכתב על רשות זו. (סעיף 5(ב) לחוק).
3 השני - התנהגות מחפירה של מקבל המתנה או בהרעה ניכרת שחלה
4 במצבו הכלכלי של נותן המתנה (סעיף 5(ג) לחוק).
5

6 סעיף 5(ב) לחוק המתנה – חזרה מהתחייבות כל עוד מקבל המתנה לא 6.10.2
7 שינה את מצבו בהסתמך על ההתחייבות זולת אם ויתר בכתב על רשות
8 זו.
9

10 6.10.2.1 במקרה דנא לא הוכח כי מקבלי המתנה שינו את מצבם לרעה
11 בפרק הזמן הקצר שחלף בין החתימה על מסמכי ההעברה לבין
12 חזרת התובעת ממתן המתנה.
13

14 6.10.2.2 מכאן שזכותה של התובעת לחזור בה מהתחייבותה ובלבד שלא
15 ויתרה בכתב על זכות זו.
16

17 6.10.2.3 הדעה הרווחת בפסיקה הינה כי חתימה על ייפוי כוח בלתי חוזר
18 מהווה ויתור על הזכות הקנויה לנותן המתנה לחזור בו
19 מהתחייבותו לתת מתנה.
20

21 6.10.2.4 הלכה זו יש להחילה רק מקום בו הבין האדם החותם על ייפוי
22 הכוח הבלתי חוזר כי משמעות ייפוי הכוח הבלתי חוזר הינה
23 שאין לו זכות לבטל את ייפוי הכוח ואין לו זכות להתחרט,
24 עובדה שלא הוכחה בנסיבות דנא.
25

26 6.10.2.5 במקרה דידן הודה עו"ד ז' שלא הסביר לתובעת שייפוי הכוח
27 הבלתי חוזר משמעותו אי יכולת לחזור בה מהמתנה.
28

29 6.10.2.6 מעדויותיהם הן של התובעת והן של עו"ד ז' והן של הנתבעים
30 עולה כי לא הובהר לתובעת כי ייפוי הכוח הבלתי חוזר

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

- 1 משמעותו שאינה יכולה לשנות את דעתה ולכן עצם חתימתה על
 2 ייפוי הכוח אין לראות בו ויתור על זכותה לחזור בה ממתן
 3 המתנה.
 4
- 5 **6.11 סעיף 5(ג) לחוק המתנה – התנהגות מחפירה של מקבל המתנה או הרעה ניכרת**
 6 **שחלה במצבו הכלכלי של נותן המתנה.**
 7
- 8 6.11.1 במקרה דנא לא הוכח כל שינוי במצבה הכלכלי של התובעת מה עוד
 9 שעברו רק כשבועיים בין החתימה לבין חזרתה בה.
 10
- 11 6.11.2 התנהגות מחפירה מצד הנתבעים אף היא לא הוכחה. נראה כי כל עניין
 12 המפתח הייתה מניפולציה של בנותיה של התובעת שלא בחלו בשום
 13 אמצעי על מנת לנסות ולגרום לביטול המתנה.
 14
- 15 **6.12 טענת עושק**
 16
- 17 6.12.1 ביטול מחמת עושק מותנה על פי סעיף 18 לחוק החוזים (חלק כללי)
 18 בקיומם של שלושה יסודות מצטברים והם: מצבו של העשוק, התנהגות
 19 העושק ותנאי החוזה שנוצר הם גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל.
 20 6.12.2 במקרה דנא, לא התקיימו אף אחד מהיסודות הנ"ל.
 21
- 22 **6.13 גמירות הדעת**
 23
- 24 6.13.1 כפי שהוכח לעיל הבינו הן התובעת והן הנתבעים כי העברה על שמם
 25 תהא לאחר אריכות ימיה של התובעת וכי כל עוד התובעת בחיים הינה
 26 רשאית לעשות בדירה כרצונה.
 27
- 28 6.13.2 משכך, הרי שהתובעת לא הבינה כראוי את משמעות המסמכים עליהם
 29 הוחתמה שכן בעוד שהתובעת סברה כי הינה מעניקה את הדירה במתנה

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

1 לנתבעים לאחר מותה המסמכים עליהם הוחתמה היו העברה בחייה
2 ללא זכות חזרה.

3

4 הנני חוזרת ומדגישה שהתובעת הבינה כי הינה מעניקה לנתבעים במתנה 6.13.3

5 את הדירה וכל טענתה שלא ידעה על מה חתמה אין לה כל בסיס וראוי

6 היה להשאיר את התחייבותה זו על כנה שכן בכל פעם בחרה התובעת

7 לרצות צד אחר מתוך מחשבה שאחר כך יסתדרו ילדיה בינם לבין עצמם.

8 למותר לציין כי התנהגותה זו לא הייתה ראויה. לא נסתר מעיני כי

9 התובעת חזרה בפני הרב נ' על כוונתה להוריש את דירתה לנתבעים בלבד

10 וזאת מיד לאחר שחתמה על מסמכי העברה אצל עו"ד ז' אך אחר כך שוב

11 חזרה בה. ברם מששוכנעתי כי בנסיבות דנא לא הובהר לנתבעת כי

12 העברה תעשה מיד, בחייה וכי אין באפשרותה לחזור בה מהתחייבותה

13 זו, הנני קובעת כי לא הייתה מצד התובעת גמירות דעת ומטעם זה גם

14 כן ראוי לבטל את מסמכי ההעברה ללא תמורה.

15

16 ביטול המתנה מכוח הוראת סעיף 8 (ב) לחוק הירושה 6.14

17

18 התובעת טענתה כי משהוכח בבירור שהתובעת רשאית כל ימי חייה 6.14.1

19 לעשות בדירה כרצונה, לרבות השכרתה ומכירתה וכי זכות החזקה

20 נותרה בידיה, המתנה אינה תקפה לפי סעיף 8 (ב) לחוק הירושה הקובע

21 כי:

22

23 "מתנה שאדם נותן על מנת שתוקנה למקבל רק

24 לאחר מותו של הנותן אינה בת תוקף אלא אם

25 נעשתה בצוואה לפי הוראות חוק זה".

26

27 במקרה דנא, משאף הנתבעים הודו כי הבינו שהעברה תיעשה אחרי 120, 6.14.2

28 אזי לכאורה מסמכי העברה אינם תקפים לפי סעיף 8 (ב) לחוק הירושה.

29

בתי המשפט

תמ"ש 27411-02-11

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי (רקובר)

1 משקבעתי כי התובעת יכולה לחזור בה מהתחייבותה לתת מתנה מכוח 6.14.3
 2 סעיף 5(ב) לחוק המתנה ומשקבעתי שהיות והתובעת לא הבינה את
 3 משמעותה השלמה של פעולתה וע"כ אין גמירות דעת מצד התובעת וע"כ
 4 אין למסמכים שנחתמו על ידי תוקף משפטי איני צריכה עוד להכריעה
 5 בשאלה אם מסמכי ההעברה בטלים מכח סעי' 8 (ב) לחוק הירושה.
 6

7 סיכום .7

8
 9 לאור כל האמור לעיל, הנני קובעת כי למסמכי העברה אין תוקף בשל העדר
 10 גמירות דעת ולחילופין רשאית התובעת בנסיבות דנא לחזור בה מהתחייבותה
 11 למתן המתנה .
 12

13 7.2 אני מורה לבטל את רישום הערות האזהרה שנרשמו על הדירה לטובת הנתבעים
 14 ולטובת ש'.
 15

16 7.3 לאור התנהגות התובעת, איני מוצאת לנכון לחייב את הנתבעים בהוצאות משפט
 17 ובשכר טרחת עו"ד.
 18

19 7.4 המזכירות תואיל לשלוח העתק מפסק הדין לצדדים ולסגור את התיק.
 20
 21
 22

ניתן היום, י"ז סיון תשע"ג, 26 מאי 2013, בהעדר הצדדים.

אסתר ז'יטניצקי רקובר, שופטת

23

24